

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	7. august 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljø- og Energiministeriets notat om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om nationale emissionslofter.

Forligsudvalget har den 5. juli 2001 opnået enighed om ovenstående forslag.

MILJØstyrelsen 6. august 2001

Internationalt kontor 1034-0044

HKr/6

MEM-0377-MST

notat til Folketingets europaudvalg

Forslag til Europa Parlamentets og Rådets direktiv om nationale emissionslofter

- forligsprocedure

Forligsudvalget har d. 5. juli 2001 opnået enighed om ovenstående forslag. Forslaget forventes herefter vedtaget af Rådet som a-punkt indenfor 6 uger.

På de følgende sider vedlægges aktuelt notat om forslaget.

Sagen har forud for fastlæggelse af fælles holdning været forelagt Europaudvalget til forhandlingsoplæg d. 16. juni 2001. Regeringen har efterfølgende opereret på baggrund af dette mandat. Det endelige forligsresultat skønnes at ligge indenfor mandatet.

Regeringen agter at støtte forligsrultatet.

Miljøstyrelsen 6. august 2001

Transport og luftkvalitet TKJ/17

aktuelt notat

Forslag til Europa Parlamentets og Rådets direktiv om nationale emissionslofter

KOM(99)0125-99/0067

- forligsprocedure

1. Status

Kommissionen oversendte den 16. juli 1999 ovennævnte forslag til medlemsstaterne.

Forslaget har hjemmel i artikel 175, stk. 1, TEF (tidligere artikel 130 S) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF (tidl. artikel 189B).

Baggrunden for forslaget er Kommissionens forpligtelse til i henhold til EU's forsuringstrategi og Rådskonklusionerne af december 1997 at fremsætte forslag til begrænsning af både den fotokemiske forurening med ozon, eutrofiering og forsuringen. Det foreliggende direktiv er fremsat af Kommissionen sammen med et direktiv om luftens indhold af ozon.

Folketingets Europaudvalg har fået oversendt et grundnotat den 30. september 1999. Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. oktober 1999, den 10. december 1999 og den 17. marts 2000 til orientering forud for rådsmøderne (miljø) den 12. oktober 1999, den 13. december 1999 og den 30. marts 2000 og den 16. juni 2000 til forhandlingsoplæg forud for rådsmøde (miljø) den 22. juni 2000.

Europa-Parlamentet vedtog 13 ændringsforslag ved 1. læsning om forslaget den 17. marts 2000.

Rådet opnåede politisk enighed om en fælles holdning på rådsmøde (miljø) den 22. juni 2000 og vedtog sin fælles holdning den 10. november 2000.

Europa-Parlamentet vedtog 9 ændringsforslag ved 2. læsning om forslaget den 14. marts 2001.

Der er opnået enighed i forligsudvalget den 5. juli 2001. Forligsrultatet skal herefter endeligt godkendes af Råd og Parlament inden 6 uger.

2. Formål og indhold

2.1 Kommissionens forslag

Formålet med direktivet er at begrænse emissionerne af forsurende og eutrofierende stoffer og ozonforløbere for at forbedre beskyttelsen af miljøet og menneskers sundhed mod risikoen for negative virkninger fra forsuring, eutrofiering af jordbunden og troposfærisk ozon, idet målet på langt sigt er, at de kritiske niveauer og belastninger ikke overskrides, og at alle mennesker beskyttes effektivt mod de erkendte sundhedsfarer som følge af luftforurening.

Forsuring, eutrofiering og ozon er miljømæssigt sammenhængende problemer forårsaget af emissioner af svovldioxid (SO₂), kvælstofoxider (NO_x), flygtige organiske forbindelser (VOC) og ammoniak (NH₃). Det er Kommissionens udgangspunkt, at der ved at betragte de fire stoffer over en kam sikres den nødvendige sammenhæng i EU's bekæmpelsesstrategi.

Den overordnede miljømålsætning for de nationale emissionslofter er bl.a. inden udgangen af 2010 at mindst halvere størrelsen af de arealer, hvor de kritiske forsøringsbelastninger er overskredet i forhold til 1990. Denne målsætning skal være opfyldt i samtlige kvadrater på 150 x 150 km, som EU-landene af beregningsmæssige årsager er opdelt i.

Kommissionen har ud fra den overordnede målsætning og i samarbejde med International Institute for Applied System Analysis (IIASA) i Østrig for hvert af de fire stoffer beregnet et forslag til emissionslofter for hvert af de 15 EU-lande ved hjælp af den generelt accepterede beregningsmodel, RAINS. I beregningerne er der taget hensyn til den geografiske placering af de områder, hvor den kritiske belastning er overskredet, kildernes beliggenhed, den bedste til gængelige teknologi samt at reduktionerne bør ske på den mest omkostningseffektive måde. Beregningsgrundlaget har løbende været diskuteret med nationale eksperter. Ammoniakemissionen beregnet med RAINS-modellen kan ikke sammenlignes med emissionerne beregnet med nationale modeller, idet metoderne afviger fra hinanden.

De foreslåede emissionslofter, der skal være overholdt senest år 2010, fremgår for de enkelte medlemslande af Annex I til direktivet, og for Danmark af nedenstående tabel.

SO ₂			NO _x			VOC			NH ₃		
1990	2010	%	1990	2010	%	1990	2010	%	1990	2010	%
182	77*	-58	282	127	-55	178	85	-52	122	71	-42

Tabel 1. De danske emissioner for 1990 og Kommissionens forslag til emissionslofter for år 2010, angivet i 1000 tons samt reduktionsprocenterne.

* Senere ændret til 55 (-70%) i overensstemmelse med Danmarks forpligtelser i den nye ECE-Gøteborg protokol

Desuden indeholder forslaget bestemmelser om

- opstilling af nationale programmer inden 1. oktober 2002 til sikring af at emissionslofterne kan opfyldes i 2010 og revision senest 1. oktober 2004,
- udarbejdelse af både nationale emissionsoversigter for de fire stoffer og fremskrivninger af deres emissioner frem til 2010,
- medlemslandenes rapportering til Kommissionen, og
- etablering en komité for at assistere Kommissionen.

Overvågningen er inddelt i en overvågning dels af kritiske belastninger (deposition), under hvilke der ikke antages at være tale om nævneværdige skadelige virkninger, dels af kritiske niveauer (luften), hvor der ved en overskridelse kan indtræde skadelige virkninger.

2.2 Europa-Parlamentets 1. læsning

Europa-Parlamentet har den 17. marts 2000 vedtaget 13. ændringsforslag, hvoraf de tre var til forslaget præambel. Der var tale om en række mindre ændringer af teknisk karakter, men derudover indeholdt forslaget tre væsentlige ændringer:

I den første ændring præciseres det, at målet på lang sigt dvs inden 2015 er, at tålegrænserne for økosystemerne ikke må overskrides i nogen del af fællesskabet og det endelige mål er, at hverken tålegrænserne eller luftforureningsniveauerne overskrides i 2020. En sådan præcisering med årstal er ikke indeholdt i Rådets forslag.

I det andet forslag præciseres det, at de rapporter, som Kommissionen forelægger Europarådet om fremskridt med gennemførelsen af de nationale emissionslofter, også skal indeholde en redegørelse for mulighederne for yderligere

emissionsreduktioner i Fællesskabets naboregioner med særlig vægt på de foranstaltninger, der skal træffes i ansøgerlandene med henblik på opfyldelse af kravene i direktivet.

Det tredje ændringsforslag omfatter en ny artikel, der bl.a. pålægger Kommissionen – på basis af indvundne erfaringer og tekniske fremskridt – med udgangen af 2004 at fremlægge ændringsforslag til det nuværende direktiv, herunder forslag til ændring af emissionslofterne og de foreløbige miljømålsætninger.

2.3 Fælles holdning

Der blev ved skriftlig procedure vedtaget en fælles holdning om forslaget. Forskellen mellem Kommissionens oprindelige forslag og fælles holdning fastlagt af Rådet er - bortset fra mindre formuleringsmæssige og administrative ændringer - størrelsen af emissionslofterne for de fire stoffer. For EU-15 er den samlede forskel:

Tusind tons senest i 2010

	S02	N0x	VOC	NH3
Kommissionens forslag	3634	5923	5581	2827
Rådets fælles holdning	3850	6519	6510	3110

2.4 Europa-Parlamentets 2. læsning

Parlamentet har behandlet Rådets fælles holdning til direktivforslaget den 14. marts 2001. Parlamentet vedtog 9 ændringer til forslaget.

De vedtagne ændringer var samlet under overskrifterne: Emissionslofter, emissioner fra skibe og luftfartøjer, målsætning på langt sigt og Kommissionens rapporter.

Emissionslofter som oprindeligt blev foreslået af Kommissionen skal genindføres for S02, N0x og VOC. Direktivets anvendelsesområde skal udvides til også at omfatte emissioner fra skibe og luftfartøjer. Der skal fastsættes præcise datoer (2015 "i princippet" og 2020 som "endelig dato") for at opfylde målsætningen på langt sigt, nemlig at de kritiske niveauer og belastninger ikke overskrides. Det sidst punkt var, at indholdet af Kommissionens rapporter skulle styrkes med henblik på at nå de foreløbige miljømålsætninger, herunder Kommissionens forelæggelse inden udgangen af 2001 af forslag til økonomiske instrumenter for hele EU.

2.5 Kommissionens holdning til Parlamentets 2. læsning.

Kommissionen forkaster genindførelse af de oprindelige emissionslofter og minder i den forbindelse om, at dette spørgsmål skal tages op til fornyet overvejelse i 2004. Kommissionen kan acceptere udvidelse af direktivets anvendelsesområde til også at omfatte emissioner fra skibe og luftfartøjer for så vidt angår betragtningerne i direktivforslaget, men ikke i selve artiklerne. Kommissionen finder, at emissioner fra international skibs- og luftfart ikke kan fastlægges for medlemsstaterne enkeltvis eller kontrolleres effektivt af disse. Kommissionen finder endvidere, at der ikke skal fastsættes datoer for målsætningen på langt sigt, da der i øjeblikket ikke findes noget videnskabeligt grundlag for at fastsætte disse datoer, og Kommissionen minder også om, at direktivet skal tages op til fornyet overvejelse i 2004. Kommissionen kan i princippet delvist acceptere de foreslåede ændringer hvad angår rapporterne, uden at dette dog berører Kommissionens initiativret.

2.6 Forligsresultatet

Der er indgået et kompromis om emissionslofterne i forligsudvalget, hvor der fastsættes nedenstående emissionslofter for EU 15 og vejledende nationale emissionslofter med henblik på at opfylde de foreløbige miljømålsætninger i 2010.

Tusind tons

--	--	--	--	--

	S02	N0x	V0C
EU 15	3634	5923	5581

Direktivets anvendelsesområde udvides til også at omfatte emissioner fra skibe og luftfartøjer for så vidt angår betragtningerne i direktivforslaget, og der indsættes i artiklerne en forpligtelse til at rapportere til Europaparlamentet og Rådet i 2002 for emissioner fra skibe og 2004 for emissioner fra luftfartøjer. I sammenhæng med de reviews af direktivet, som er fastsat, vil parterne nøje vurdere, om det er muligt at nå de foreløbige miljømålsætninger i 2010 og målene på langt sigt i 2020.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen vurderer, at nærheds- og proportionalitetsprincippet er overholdt, idet grænseoverskridende miljøproblemer må løses med en samordnet indsats og idet forslaget opstiller emissionslofter for medlemsstaterne baseret på en omkostningseffektiv fordeling af emissionsreduktioner mellem medlemsstater.

Forslaget er et delmål til udfyldning af EU's forsøringsstrategi (ingen overskridelser noget sted af kritiske belastninger).

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Det vurderes, at opfyldelse af allerede eksisterende lovgivning og miljømæssige målsætninger i det væsentlige vil være tilstrækkelig til at sikre den nødvendige reduktion i emissionen af de fire stoffer. Der tænkes fx her på de nationale og internationale målsætninger for CO₂ og andre drivhusgasser, kraftværkskvoterne for SO₂ og NO_x, svovlindholdet i brændsler, kravet om katalysatorer på nye personbiler samt Vandmiljøhandlingsplan II.

Økonomiske konsekvenser

Danske beregninger har vist, at der i realiteten ikke er tale om danske meromkostninger.

Der vil ikke være tale om kommunaløkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveau.

Forslaget skønnes - idet det skal ses i sammenhæng med blandt andet forslag til ændring af direktiv om store fyringsanlæg - at forbedre beskyttelsesniveauet ganske væsentligt såvel i EU som i Danmark.

5. Høring

Der er ikke foretaget en ekstern høring af forslaget. Notat om forslaget har været sendt i høring i EF-specialudvalget for miljø den 22. september 1999. På EF-specialudvalget for miljø den 24. november 1999 udtrykte det Økologiske Råd ønske om, at dette forslag ses i sammenhæng med forslaget om store fyringsanlæg og presset bør øges for reelt fremskridt på dette område. Greenpeace fandt, at det ville være ønskeligt med en tidligere revision af direktivforslaget.

På specialudvalgsmøde den 8. marts 2000 fremkom følgende bemærkninger: Danske Energiselskabers Forening stillede spørgsmål om de forventede omkostninger for de danske kraftværker. Det Økologiske Råd bemærkede, at tallet for NH₃ emissionerne ikke er i overensstemmelse med andre opgørelser fra DMU. Miljøstyrelsen oplyste, at baggrunden herfor er at DMU ikke har lagt sig fast på en endelig beregningsmetode.

<>

På specialudvalgsmødet den 29. maj 2000 ønskede Landboforeningen oplyst og præciseret hvilke emissionsgrænser (ECE-grænseværdierne eller Kommissionens), der vil blive indført med direktivet, samt baggrunden for beregningsforskellen mellem ECE-protokollen og Kommissionens forslag og sidst hvorvidt grundlaget for beregningerne af ammoniakemissionerne forelå. Miljøstyrelsen præciserede, at Kommissionens

forslag til emissionsgrænser, som i store træk kun afviger fra ECE-tallene på svovl, vil blive indført med direktivet samt at beregningsforskellen kun består i, at ECE-protokollen dækker et større geografisk område, beregningsmodellen, RAINS, er den samme. Miljøstyrelsen supplerede endvidere at Danmark er indstillet på at acceptere samme emissionsgrænse på svovl i EU som i ECE-protokollen.